

Arnika se zúčastnila kulatého stolu v Senátu kvůli plánům na novou spalovnu v Rybitví

11.6.2024 - Luboš Pavlovič | Arnika

Projekt je prezentován jako “modernizace” starého areálu spalovny, která zde fungovala od roku 1995 do roku 2004. Sloužila k likvidaci kalů z čističky odpadních vod továrny Synthesia a uzavřena byla, protože nebyla schopna plnit požadované emisní limity.

Projekt je prezentován jako “modernizace” starého areálu spalovny, která zde fungovala od roku 1995 do roku 2004. Sloužila k likvidaci kalů z čističky odpadních vod továrny Synthesia a uzavřena byla, protože nebyla schopna plnit požadované emisní limity. V praxi ale půjde o stavbu spalovny nové, která by měla mít kapacitu 20 000 tun odpadů ročně, což je trojnásobek oproti kapacitě původní, staré spalovny. K záměru bylo podáno přes čtyřicet, z velké části nesouhlasných vyjádření, byla k ní svolána dvě veřejná projednání, přesto v květnu 2023 projekt získal souhlasné stanovisko EIA.

“Ani vypořádání všech připomínek v rámci procesu EIA neznamena vyřešení všech problémů a předejití všem negativním vlivům na lidské zdraví a životní prostředí, které s sebou stavba spalovny může přinést. Zde navíc nebyly vypořádány všechny relevantní připomínky veřejnosti, spolků a obcí, a u těch, které vypořádány byly, se jejich řešení většinou omezilo na povinnosti dané legislativou a povinné pro všechny,” řekla k tomu Nikola Jelínek, odbornice na toxické látky v životním prostředí z organizace Arnika. *“Nerozumím tomu, že se v roce 2024 bavíme o stavbě druhé největší spalovny nebezpečných odpadů v České republice a nebudeme se o realizaci environmentálně šetrnějších způsobů nakládání s nemocničními a průmyslovými odpady nebo dokonce o způsobech, jak jejich vzniku předcházet,”* dodala.

Podle předsedy stavebního výboru obce Rybitví Darka Horníka AVE CZ zneužilo toho, že v Rybitví stojí areál staré spalovny, a zcela přeskočilo fázi výběru lokality, čímž obcím znemožnilo, aby se v tomto ohledu k záměru vyjádřily. *“Jsme v situaci, kdy obec nemůže bez souhlasu AVE CZ ovlivnit, co na jejím území bude a nebude stát,”* řekl. Společnost AVE CZ je známá kontroverzním přístupem k samosprávám, v jejichž oblastech podniká. Mimo jiné je stále trestně stíhána v kauze krácení daní při odvádění poplatků za ukládání odpadů na skládky v Čáslavi, Benátkách nad Jizerou, Hořovicích a Mšenu. Stížnost společnosti na zahájení trestního stíhání zamítlo nejvyšší státní zastupitelství jako nedůvodnou.

Se záměrem postavit spalovnu v Rybitví nesouhlasí jak samotná obec, tak město Pardubice, ale také další okolní města a obce – Chrudim, Srnojedy, Lázně Bohdaneč aj. Aktuální petice proti spalovně běžela od roku 2022 a do dubna 2023 ji podepsalo přes 10 000 lidí, další stovky elektronicky. V květnu 2023 zjistil senátní petiční výbor, který ověřoval, jestli jsou všechny podpisy platné, že tomu tak není (neplatná byla čtvrtina podpisů, většinou proto, že u nich chyběly potřebné osobní údaje), a petice tak byla na čas znovu obnovena. V lednu 2024 pak byla petice s požadovanými 10 000 platnými podpisy senátorům a senátorkám předána znovu.

Senát se peticí zabývá od ledna 2024, a to v rámci senátního výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. V únoru 2024 dorazilo šest senátorů a senátorek přímo do areálu staré spalovny v Rybitví, aby si jej prohlédli. Následovala debata na pardubické radnici, kterou zorganizovali zástupci vedení města v čele s primátorem Janem Nadrchalem (ANO), který je také dlouhodobým odpůrcem spalovny a jedním z petentů.

Kulatého stolu v Senátu se 6. 6. 2024 zúčastnili kromě zástupců společnosti AVE CZ, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva průmyslu a obchodu a odborníků z Arniky také senátorka Miluše Horská, senátor Přemysl Rabas, který diskuzi moderoval, a zástupci petičního výboru – města Pardubice a obcí Rybitví, Srnojedy a Lázně Bohdaneč. Kritický přístup obcí vyplývá mimo jiné z enormního zatížení oblasti stávajícími průmyslovými provozy (například provozem Synthesie, která vyrábí pigmenty, barviva, celulózu nebo trhaviny, nebo rafinerie Paramo), ze špatného stavu ovzduší, z rizika dalšího zhoršení dopravní situace a také blízkosti k Lázním Bohdaneč, jediným lázním v Pardubickém kraji, pro které by stavba spalovny mohla být až likvidační.

“Stávající legislativa je velmi děravá a říká si o řadu změn k lepšímu, úřady ale zcela nerespektují ani existující právní rámec a proces posuzování vlivů na životní prostředí je tak značně formální,” řekla mimo jiné senátorka Miluše Horská (KDU-ČSL). *“Pardubice jsou jedním z nejnebezpečnějších míst pro život už nyní, a to mimo jiné i kvůli nedostatečné legislativě pro zápach. Pardubickou stavbou spalovny jediné přisolíme,”* dodala. Zároveň vyzvala k dalšímu kulatému stolu, kterého by se zúčastnili i zástupci dalších ministerstev, a po kterém by bylo jasnější, jaké jsou klíčové změny v legislativě, které bude nutné v nejbližší době provést, aby se situace zlepšila. Podle senátora Přemysla Rabase je teď na samotných senátorech a senátkách, aby výboru předložili návrh usnesení, který by měl výbor následně schválit, a petici potom předat na plénum Senátu.

(Pro víc informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942)

Projekt byl podpořen Ministerstvem životního prostředí. Projekt nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/arnika-se-zucastnila-kulateho-stolu-v-senatu-kvuli-planum-na-novou-spalovnu-v-rybitvi>